

Anna Jover i Armengol – *In memoriam*

28 de febrer de 1944 – 18 de novembre de 2020

Anna Jover i Armengol - In memoriam
28th February 1944 - 18th November 2020

Aquests darrers anys ens han deixat figures cabdals de l'arqueologia subaquàtica, com George F. Bass (1932-2021), Patrice Pomey (1943-2021), Pilar Luna Erregurena (1944-2020), Thijs Maarleveld (1953-2021) i Manu Izaguirre (1949-2019), amb alguns dels quals havíem treballat plegats o mantingut una relació acadèmica i de recerca.

Qui trobem especialment a faltar és a l'Anna Jover, la qual vaig conèixer l'any 1983 quan m'iniciava en el món de l'arqueologia subaquàtica i amb qui vaig estar treballant en diferents derelictes, com el *Culip IV* (Cadaqués, 1984-1987), el *Culip VI* (Cadaqués, 1988-1990) i a *Les Sorres X* (Castelldefels, 1990). En aquest darrer, a causa de la urgència en acabar les obres del Canal Olímpic de Piragüisme, que havia d'estar llest per a les Olimpíades de Barcelona de l'any 1992, vam haver d'excavar, registrar i extreure l'embarcació en molt poc temps. El treball principal es va dividir en l'estudi d'arqueologia naval, per una banda, i les tasques de desmuntatge i conservació de les peces de l'estructura del buc, per altra, en el que –sense ser-ne els directors de l'excavació– ens vam encarregar de dirigir cadascun una de les dues tasques i, alhora, treballar coordinadament.

L'Anna, llicenciada en Química per la Universitat de Barcelona (1970), es va introduir en el món de l'arqueologia subaquàtica d'una manera casual; va coincidir que l'any 1978 s'estava excavant un derelict romà al Port de la Selva, on ella estiujejava. La seva afició per la immersió i la il·lusió per a participar en l'excavació van ser els motius per a la seva introducció en aquest món, de la mà de Federico Foerster i Xavier Nieto. Les campanyes d'excavació s'acabaren l'any 1980, però ella continuà col·laborant posteriorment en altres derelictes, com el de *Sa Tuna* (Begur) i el *Roses II* (Roses) fins al 1983.

La seva aportació, com a química, va permetre que el Centre d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació de Girona, creés un laboratori especialitzat en el tractament i conservació de material arqueològic subaquàtic, tant orgànic com inorgànic. Una de les fites fou el sistema de tractament de conservació de fusta amarada d'aigua mitjançant la impregnació per polietilenglicol (PEG). Per aquest motiu, va haver de reciclar-se i adquirir els coneixements adients en diferents centres de conservació i restauració de material humit, com Urbino, Roskilde-Copenhaguen i Grenoble.

A partir de la creació del Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya (1995) va continuar col·laborant, destacant entre les seves principals tasques, la instal·lació i creació d'un protocol per a la conservació de materials mitjançant la liofilització (1999) i per altra la formació de molts conservadors-restauradors que s'especialitzaren en aquest àmbit. D'aquest darrer aspecte hem de destacar la seva participació en la Setmana Cultural que es va realitzar l'any 1995 a l'ESCRBCC, en la qual va donar una conferència dedicada a la conservació i restauració de material arqueològic subaquàtic.

La seva tasca es va ampliar amb el tractament de material d'altres jaciments, no exclusivament marins o subaquàtics, com el jaciment neolític i lacustre de *La Draga* (Banyoles), l'assentament del Paleolític Mitjà de l'*Abric Romani* (Capellades) o el vaixell medieval d'Urbieta (Andoain, País Basc).

Recordem l'Anna pel seu bon tracte i simpatia, i en la feina, per la il·lusió i la tenacitat davant els reptes que assumia.

Marcel Pujol i Hamelink

Escola Superior
de Conservació i Restauració
de Béns Culturals de Catalunya

ÈNCIA **UNA PROFESSIÓ**
RE L'ART I LA CIÈNCIA
SSIÓ **ENTRE L'ART**
ENTRE L'ART I LA
T I LA **CIÈNCIA**
RE L'ART I LA
ENTRE

Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya

L'ESCRBCC neix per voluntat de la Generalitat de Catalunya, com a conseqüència de l'evolució del sector de la conservació i restauració que, juntament amb els avenços científics i les noves tecnologies, ha motivat la necessitat de professionals altament qualificats.

Descobreix les seves titulacions!

C/ Aiguablava 109-113
08033 Barcelona

93 354 69 92

escribcc@xtec.cat
www.escribcc.cat